

Wskazówki dotyczące komunikacji w ciągu dnia

Catherine Horton, MS, CCC-SLP, BCBA

Ponieważ zbliża się nowy rok szkolny, wielu specjalistów i opiekunów może zastanawiać się, jak najlepiej wykorzystać sytuacje komunikacyjne w trakcie dnia. Naszym celem jest upewnienie się, że wszyscy uczniowie komunikują się od momentu, gdy obudzą się rano, aż do momentu pójścia spać wieczorem. Ale jak urzeczywistnić ten cel? Oto kilka wskazówek:

- **NIE** planuj PECS tylko jako oddzielnej aktywności w ciągu dnia. Często przyglądam się harmonogramom wizualnym (planom dnia) i widzę 30 minut zaplanowanego „czasu na PECS”. Choć pomocne może być upewnienie się, że zaplanowano czas na pracę nad umiejętnościami komunikacyjnymi, pamiętaj, że nie może to być **JEDYNY** czas, kiedy PECS jest używany. Jeśli PECS jest tylko czymś zaplanowanym na dany dzień, uczeń prawdopodobnie po prostu uzna PECS za jedną z zaplanowanych czynności... nie różniącą się od sortowania, dopasowywania lub zadań, które często pojawiają się w planie dnia.

- **ZAPLANUJ** możliwość komunikowania się w ciągu dnia! Powinniśmy zaplanować minimum 40 – 50 sytuacji komunikacyjnych każdego dnia. Na początek warto określić, jakie przedmioty i czynności nasi uczniowie lubią. Podczas tych aktywności kreuj sytuacje komunikacyjne. Na przykład podczas zajęć plastycznych, zamiast wręczania uczniowi ulubionego koloru farby poczekaj, aż zainicjuje on prośbę o przedmiot.

- **NIE** umożliwaj swobodnego dostępu do wszystkiego w środowisku. Jeśli wszystkie ulubione rzeczy uczniów są umieszczone na niskich półkach lub na podłodze, twoi uczniowie prawdopodobnie będą samodzielnie uzyskiwać dostęp do tych przedmiotów.

- **NALEŻY** umieszczać preferowane przedmioty w pojemnikach i/lub na wysokich półkach. Upewnij się, że przedmioty są w zasięgu wzroku, ale poza swobodnym dostępem. W ten sposób tworzysz dodatkowe okazje do komunikacji.

- **OFERUJ** jedną część przedmiotu/aktywności, jednocześnie wstrzymując dostęp do reszty niezbędnych elementów. Na przykład, połóż dzbanek soku na stole, ale trzymaj kubek. Zaproponuj planszę do gry, ale „zapomnij” o pionkach lub kostce. Możesz dać tabletkę, ale wstrzymać się z dostarczeniem słuchawek.

- **NALEŻY** przerywać atrakcyjne dla ucznia czynności. Na przykład, jeśli dziecko lubi być huśtane na huśtawce, przerwij huśtanie i poczekaj aż uczeń poprosi o dodatkowe pchnięcie huśtawki.

I ostatnie, ale na pewno nie mniej ważne - baw się dobrze, wychwytyjąc i tworząc okazje do komunikacji przez cały dzień!